

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Förslag till tredje tilläggsbudget för år 1997

1997-98

nr 4

FR nr 13

SAMMANFATTNING

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar ett tredje tillägg till budgeten för landskapet Åland under år 1997 om 48.239.000 mark. Förslaget omfattar upptagande av högre inkomst av avräkningen samt slutreglering av år 1996. Vidare föreslås tillägg för bl.a. pensioner, landskapsandelar till kommunerna, Ålands högskola, Ålands musikinstitut, Sångspelet Katrina, Ålands handelsläroverk, Jomala gård samt ersättning för utebliven fångstkvote. Det nominellt största tilläggsanslaget avser ÅHS.

Utskottets förslag

Utskottet omfattar till fullo landskapsstyrelsens förslag men anför i den allmänna motiveringen några synpunkter beträffande de föreslagna anslagen för skadeersättning till laxfiskare för återtagen fångstkvote.

UTSKOTTETS SYNPKTER

Allmän motivering

Landskapsstyrelsen föreslår att under utgifter upptas ett anslag om 800.000 mark att utges som skadeersättning till laxfiskare för återtagen fångstkvote. Kvoten återtog av landskapsstyrelsen sedan jord- och skogsbruksministeriet beslutat att från den 22 oktober stoppa allt fiske inom Östersjöns centralbassäng och Bottniska viken eftersom den laxkvoten som beviljats Finland av EU för år 1997 då redan var uppfylld. Utskottet konstaterar att det av ministeriet utfärdade fiskestoppet förorsakats av att kontrollsystemet för laxkvotens uppfyllande var bristfälligt. Ministeriets beslut fattades i strid med det avtal om fördelning av Finlands laxkvot mellan Åland och riket vilket i maj ingicks mellan landskapsstyrelsen och ministeriet. Landskapsstyrelsen föreslår också att ett anslag för en motsvarande inkomst av skadestånd från jord- och skogsbruksministeriet upptas.

Utskottet konstaterar att landskapsstyrelsen sedan 1980-talets början fört en restriktiv fiskeripolitik. Någon utökning av den åländska fiskeflottan har sedan dess inte varit möjlig medan det kustnära fisket på rikssidan samtidigt har utökats. Dessutom har Finland tillämpat en hårdare tidsbunden reglering av laxfisket än vad EG förutsatt vilket drabbat de åländska fiskarna extra hårt.

I det avtal om fördelning av Finlands laxkvot mellan Åland och riket, vilket ingicks den 22

maj 1997 för åren 1997 och 1998, sägs att Ålands andel av Finlands laxkvot för Bottniska viken och Östersjön skall vara 29 procent. Enligt vad utskottet fått erfaras fattades beslutet om procenttalets storlek på basen av förslag från ministeriets sida. Förslaget baserade sig på ministeriets vilt- och fiskeriforskningsinstitutets statistik över fångstmängder under åren 1990-94. Utskottet finner den av ministeriet och landskapsstyrelsen överenskomna fördelningen rimlig men önskar framhålla vikten av att de åländska fiskarna tillförsäkras reella möjligheter att tillgodogöra sig fångstkvoten. Det är enligt utskottets mening av största vikt att fiskarna i riket och på Åland blir föremål för likabehandling så att möjlighet till fiske föreligger då fisken är tillgänglig. Finansutskottet anser att en sådan likabehandling bäst kan åstadkommas genom regionala samt båtvisa kvoter i riket som helhet.

Utskottet delar landskapsstyrelsens uppfattning att skadeersättningen till fiskarna bör utgå på basen av överenskommelser eftersom en rättslig prövning inte kan anses vare sig skäligen eller behövlig. Dessutom skulle en sådan prövning avsevärt försena utbetalningen av ersättningen. Enligt utskottets uppfattning bör landskapsstyrelsen före utbetalningen dock invänta kommissionens reaktion på notifieringen av ersättningen. Vad avser landskapsstyrelsens krav gentemot jord- och skogsbruksministeriet utgår utskottet från att frågan kan lösas på det politiska planet. Utskottet förutsätter att landskapsstyrelsen försäkras om att de åländska laxfiskarnas intressen tillgodoses genom att det ingångna avtalet för år 1998 följs.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 20 maj 1997 inbegärt finansutskottets yttrande över framställningen.

Utskottet har i ärendet hört lantrådet Roger Jansson, vicelanträdet Roger Nordlund, kanslichefen Peter Lindbäck och fiskeriintendenten Carl Storå.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Bengtz, vice ordföranden Wiklöf samt ledamöterna Gustafsson, Rothberg och Sjölund.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget antar landskapsstyrelsens förslag till tredje tillägg till budgeten för år 1997.

Mariehamn den 30 december 1997

Ordförande

Göran Bengtz

Sekreterare

Susanne Eriksson